

Granskning av årsredovisning 2019

Melleruds kommun

Projektledare, Daniel Brandt

Projektmedarbetare, Sara Ljungberg

Innehållsförteckning

Inledning	4
lakttagelser och bedömningar	6

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

I slutet av år 2019 kraschade en hårddisk på IT-avdelningen i Färgelanda kommun. Hårddisken innehöll finansiell data för bland annat fyra kommuner i Dalsland: Färgelanda, Bengtsfors, Mellerud och Dals-Ed. Dessa finansiella data har inte kunnat återskapas fullständigt och detta påverkar granskningen av respektive kommuns årsbokslut 2019 i hög grad. När det saknas verifikationer för de siffror som presenteras i respektive bokslut kan revisorerna inte med säkerhet bedöma dess riktighet och därmed inte heller uttala sig om den finansiella ställningen. Vidare kommer detta problem att få följdverkningar på granskningarna av kommande delårs- och årsbokslut. Föreliggande granskningsrapport bör ses i ljuset av ovan nämnda bakgrundsbeskrivning.

Av kommunallagen framgår att årsredovisningen ska lämnas till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisning 2019 för Melleruds kommun överlämnas av kommunstyrelsen till fullmäktige 10 juni 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Detta med anledning av att kommunstyrelsen inte följer upp fullmäktiges mål.

Vi kan vidare konstatera att kommunstyrelsen gör den samlade bedömningen att kommunen inte lever upp till kraven på en god ekonomisk hushållning med anledning av att ett av fyra av de finansiella målen uppnås för 2019.

Vår sammanfattande bedömning utifrån avrapporteringen i årsredovisningen är vi varken kan tillstyrka eller avstyrka kommunstyrelsens bedömning av att resultatet inte är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om för en god ekonomisk hushållning.

Detta med anledning av osäkerhet i räkenskaperna.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Utifrån rådande omständigheter kan vi inte med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och finansiella ställning per bokslutsdag 2019-12-31. Vi bedömer därav att det kan finnas en osäkerhet huruvida redovisat resultat ger en rättvisande bild år 2019.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i

kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-06-10 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-06-24.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Förvaltningsberättelsen innehåller även upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2019 och plan för 2020-2021 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål. Verksamhetsmålen ska tillsammans med kommunens finansiella mål leda fram till god ekonomisk hushållning.

lakttagelser

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra finansiella mål i budget 2019 för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en avstämning mot dessa. Fullmäktige har dock beslutat att medge undantag för mål A, C och D för budgetåret 2019 och planåret 2020 på grund av höga investeringsnivåer.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
A. Investeringar ska finansieras med egna medel. Definieras som summan av årets resultat och avskrivningar.	Summan av årets resultat och avskrivningar är negativ (-93,4 mnkr).	Målet är ej uppfyllt.
B. Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse. Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.	Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska vara positiv. Bokslut 2019 visar en soliditet på 13,9%.	Målet uppfyllt.
C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv. Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.	Låneskuld per invånare är 22,7 tkr.	Målet är ej uppfyllt.
D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag. Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst öka med 2 %.	Resultatet enligt bokslut 2019 är 0,9%	Målet är ej uppfyllt.

Av de fyra finansiella målen uppfylls ett finansiellt mål, målet om soliditeten.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen 2019 görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2019. Kommunfullmäktige har antagit en vision för Melleruds kommun som innehåller fem inriktningsmål:

- Alltid sätta medborgaren i centrum
- Vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- Erbjuder god livskvalitet
- Prioritera barnfamiljer och ungdomar
- Erbjuder företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Till dessa inriktningsmål har kommunfullmäktige kopplat kortsiktiga mål. Av årsredovisningen framgår att måluppföljningen är av bristande kvalité. Med anledning av detta är det inte möjligt att utvärdera måluppfyllelsen på ett ändamålsenligt sätt. Således innebär detta att kommunstyrelsen inte gör någon uppföljning avseende fullmäktiges mål och det saknas en bedömning avseende måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att god ekonomisk hushållning inte är uppfyllt på det sätt som kommunfullmäktige avsett.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Detta med anledning av att kommunstyrelsen inte följer upp fullmäktiges mål.

Vi kan vidare konstatera att kommunstyrelsen gör den samlade bedömningen att kommunen inte lever upp till kraven på en god ekonomisk hushållning med anledning av att ett av fyra av de finansiella målen uppnås för 2019.

Vår sammanfattande bedömning utifrån avrapporteringen i årsredovisningen är vi varken kan tillstyrka eller avstyrka kommunstyrelsens bedömning av att resultatet inte är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om för en god ekonomisk hushållning. Detta med anledning av osäkerhet i räkenskaperna.

Rättvisande räkenskaper

Serverkrasch i Färgelanda kommun

I början av december 2019 inträffade en serverkrasch i Färgelanda kommun vilken medförde bland annat att kommunens ekonomisystem, Agresso, slutade att fungera. Som följd försvann bokföringsdata från november 2018 och den inte har kunnat återskapas via en back-up. Sidoinformation fram till serverkraschen fanns enligt ekonomichef tillgänglig. Saldoinformation visar hur mycket som finns på respektive konton, men inte vilka transaktioner som ligger till grund för de bokförda värdena.

Kommunstyrelsen i Melleruds kommun fattade den 2020-02-12 ett beslut att årsredovisningen 2019 ska upprättas baserat på tillgänglig saldoinformation. Av beslutets ärendebeskrivning framgår att saldoinformation är svår att verifiera och att ett bokslut baserat på saldoinformation skulle innebära att bokföring på transaktionsnivå endast skapas för den del av året som inträffade efter haveriet.

lakttagelser

Resultaträkning

Vår granskning av resultaträkningen har inledningsvis utförts genom substansinriktad analytisk granskning.

Redovisning av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag sker i enlighet med god redovisningssed. Årsbokslutet innehåller en definitiv slutavräkning från 2018 och

preliminär slutavräkning 2019 enligt prognos från Sveriges kommuner och regioner, SKR. Den kommunala fastighetsavgiften periodiseras till det år intäkten hänför sig.

Vi kan inte med rimlig säkerhet uttala oss om övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen.

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har följande årsredovisningsrader/poster verifierats mot extern part:

Tillgångar

- Finansiella anläggningstillgångar
- Kassa & Bank

Skulder och avsättningar

- Pensionsavsättning
- Långfristiga skulder

Vi kan inte med rimlig säkerhet uttala oss om övriga tillgångar och skulder i balansräkningen.

Kommunen gör bedömningen att några justeringar av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning inte är tillämpligt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Vi kan med hänvisning till att bokföringen inte återskapats i sin helhet inte med rimlig säkerhet uttala oss om redovisade in- och utbetalningar under året.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna redovisas och är uppställda jämte kommunens räkenskaper. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Vi kan inte med rimlig säkerhet uttala oss om den sammanställda redovisningen.

Redovisningsprinciper

Upplysning av redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen. Vi kan inte med rimlig säkerhet uttala oss om kommunen efterlever dessa.

Bedömning

Utifrån rådande omständigheter kan vi inte med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och finansiella ställning

per bokslutsdag 2019-12-31. Vi bedömer därav att det kan finnas en osäkerhet huruvida redovisat resultat ger en rättvisande bild år 2019.

2020-06-12

Lars Dahlin

Daniel Brandt

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Melleruds kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

